

Edith Whartonová

A woman with her hair styled in an updo adorned with red flowers, wearing a black lace off-the-shoulder dress and a black choker necklace. She is looking upwards with her hand near her neck. The background is dark with golden sparkles. The entire scene is framed by ornate red scrollwork.

Ďům
radovánek

Díl II.

Edith Whartonová

Dům radovánek

Díl II.

Nakladatelství
ČS

Edith Whartonová

Dům radovánek

Díl II.

Přeložila Jana Srbová

Translation © Jana Srbová, 2014
Editor © Josef Pepson Snětivý, 2014
Postface © Josef Pepson Snětivý, 2014

Picture on Cover © Thinkstock.com, 2014
Cover & Layout © Nakladatelství ČAS, Alena Laňková, 2014

© Nakladatelství ČAS, www.nakladatelstvicas.cz, 2014

ISBN 978-80-7475-067-0

Kapitola I.

Když se Selden na schodišti Kasina v Monte Carlu rozhlédl kolem sebe, zmocnil se ho najednou intenzivní pocit, že tohle město – víc než kterékoli jiné z těch, co dosud viděl – má dar přizpůsobit se náladě každého člověka. Jeho vlastní rozpoložení bylo v tu chvíli svolné přiznat okolím ochotnou vstřícnost, která by se roztrpčenému oku mohla jevit jako přetvářka a povrchnost. Na jeho mysl, unavenou dlouhou prací, však otevřená pohostinnost města – spoléhající na obecný rys lidské povahy, totiž touhu strávit příjemný, dovolenkový čas – působila osvěživě. Přejížděl zrakem bělostné náměstí, obklopené cizokrajnou architekturou, promyšleně uspořádané tropické zahrady, slézově fialové hory v pozadí, které působily jako nádherná jevištní výprava, zapomenutá při spěšné výměně scény, a uvědomil si v plném rozsahu svůj pocit lehkosti a svobody. Při pomýšlení na předchozích pár měsíců svého života se otrásl nechutí.

Zima v New Yorku se tehdy jevila jako nekončící sled dnů, v nichž neustále sněžilo; směřovaly beztak jen k ostrému vzduchu a pichlavému jarnímu slunci, jež zvýrazní ošklivost všech věcí tak, až bodá do očí, jako se písek nesený vichrem zasekává do kůže. Selden, ponořený do své práce, si říkal, že pro muže v jeho situaci nemají vnější podmínky žádný význam a že chlad a ošklivost můžou být pro jeho city dokonce dobrým posilujícím lékem. Když pak musel kvůli nutnému případu cestovat za klientem do Paříže, opouštěl zaběhanou rutinu své kanceláře jen neochotně. Teprve nyní, poté, co zvládl své pracovní povinnosti a utrl si pro sebe týden na jihu země, pocítil nově chuť rozhlédnout se kolem sebe a vnímat nesčetná volání, ustavičná překvapení a celou paletu kontrastů života. To vše ho obklopovalo i teď, když sestupoval po schodech Kasina. Zastavil se na dláždění před vchodem. Naposledy byl v cizině před sedmi lety – uvědomil si, jaké změny v něm obnovený kontakt vyvolává. Jen nejhlubší místa jeho samotného možná zůstala nezasažena, ale jinak byl jako vyměněný. A tohle bylo to pravé místo, které jeho proměnu dokoná. Vznešenost, majestátnost či stálost by ho možná ponechaly stejným člověkem, jakým býval dříve, avšak tento stánek, zasvěcený veselí a hýření, nad ním rozprostíral závoj zapomnění.

Duben byl už v polovině; období veselého rozhazování právě dosáhlo svého vrcholu. Nestálé skupinky lidí na náměstí a v zahradách se brzy rozplynou, scéna se přetvoří a jeviště přinese zase nové výjevy. Zatím však poslední chvíle stávajícího představení vypadaly, jako by sbíraly co nejvíc lesku, než spadne závěrečná opona. Čistota vzduchu, záplavy květin, sytá modř oblohy i moře – to vše přinášelo efekt závěrečného aktu, kdy se rozsvítí všechna světla najednou.

Tento dojem ještě podtrhoval způsob, jakým do samotného středu scény vkráčela nápadná skupina lidí: zastavili se před Seldenem a vypadali jako hlouček herců, promyšleně seskupených, aby zvýšili účinek posledního jednání. Jejich vzhled budil dojem, že na tomto divadle se vydají nešetřilo, a zdůrazňoval podobu představení s jednou z těch „kostýmních her“, v níž protagonisté předstírají vášeň, aniž by se přitom pohnul jediný záhyb jejich odějí. Dámy stály jednotlivě, neboť počítaly s tím, že tak lépe vynikne účinek jejich zjevu, pánové se drželi poblíž nich s výrazem jevištních hvězd, jejichž krejčí jsou jmenováni v programu. Nakonec to byl samotný Selden, kdo jim bezděky toto představení ukončil: přitáhl k sobě pozornost jedné z přítomných osob.

„No ne, pan Selden!“ překvapeně vykřikla paní Fisherová a dodala naříkavě: „Umíráme hlady, protože se nemůžeme rozhodnout, kam jít na oběd!“ Gestem zahrнула do hloučku nerozhodných i paní Stepneyovou a Bryovou.

Když se všichni přivítali, seznámili Seldena se svými těžkostmi, takže s pobavením zjistil, že zde existuje pár míst, kde by člověk mohl o něco přijít, kdyby tam snad neobědval, ale naopak by mu zase mohlo uniknout něco jiného na dalších – zkrátka, jídlo samo bylo v těchto souvislostech mnohem méně důležité než obřad samotný.

Paní Bryová k tomu připojila: „Samozřejmě, nejlepší věci se dostanou v Terasě – jenomže to pak vypadá, že člověk nemá žádný jiný důvod, proč jít zrovna tam: Američané, co tu nikoho neznají, se prostě vždycky ženou jenom za nejlepším jídlem. A vévodkyně z Beltshiru se poslední dobou ukazuje v Becassinu.“

Paní Bryová neudělala – k zoufalství paní Fisherové – prázdný pokrok ve svém způsobu zvažovat své vlastní společenské možnosti na veřejnosti. Nedokázala se naučit dělat

věci proto, že je tak sama dělat chce, a svou volbou jim dodat konečný punc vhodnosti.

Pan Bry, bledý mužiček s obličejem obchodníka, oblečený v plandavých šatech, se do té těžké volby rozjařeně vložil: „Podle mě je to tak, že vévodkyně chodí tam, kde je nejlevněji – ledaže za ni někdo zaplatí. Když jí nabídnete, že útrata půjde na vás, uvidíte, jak rychle se objeví v Terasé!“

Paní Stepneyová s ním ale nesouhlasila a namítla: „Všichni vévodové teď chodí do toho malého podniku v Condamine. Tady lord Hubert říká, že je to jediná restaurace v Evropě, kde umějí připravit hrášek.“

Lord Hubert Dacey, štíhlý, ošuměle vypadající chlapík s okouzlujícím, unaveným úsměvem a výrazem, jako by strávil svá nejlepší léta usměrňováním zbohatlíků do těch správných podniků, přisvědčil s důrazným přikývnutím: „Ano, je to tak.“

„Hrášek?“ ušklíbl se pan Bry s opovržením. „A dovedou uvařit želvy? Tohle jen ukazuje,“ pokračoval, obraceje se k ostatním, „co jsou tyhle evropské podniky zač, když si někdo může udělat jméno díky tomu, že umí uvařit hrášek!“

Jack Stepney se do jejich rozhovoru autoritativně vložil: „Nevím, jestli můžu tady s Hubertem úplně souhlasit – například v Paříži je na Quai Voltaire taková hospůdka – nu, v žádném případě ale nemůžu doporučit Gargote v Condamine; alespoň s dámami určitě ne!“

Stepney od svého vstupu do manželství ztloustl a začal se projevovat dost puritánsky, jako ostatně všichni manželé Van Osburghových dcer; jeho žena však, k jeho překvapení a znepokojení, začala projevovat neochvějnou pevnost v uskutečňování toho, co si předsevzala, takže mu kolikrát nezbyvalo, než za ní – sotva dechu popadaje – popoběhnout, pokud nechtěl zůstat daleko za ní.

„Ale jen tam pojďme!“ prohlásila s radikálním gestem, až se peří na jejím modelu otrásl. „Terasa už mě vážně unavuje – je to tam tak nudné, jako byste přišli na oběd ke své matce! A lord Hubert slíbil, že nám řekne, kdo jsou všichni ti hrozní lidé, co tam chodí – že? No tak, Jacku, netvař se jako svatoušek!“

„Nu, já bych třeba ráda věděla,“ ozvala se paní Bryová, „u koho si dávají šít šaty.“

„Nepochybují, že i tohle nám bude umět Dacey říct,“ poznamenal Stepney s ironickým nádechem, na což jmenovaný reagoval zašeptáním: „Alespoň to tam budu moct zjistit, drazí přátelé!“

Paní Bryová nato prohlásila, že už nedokáže udělat ani krok, a společnost se rozhodla, že si vezmou dva nebo tři lehké kočáry, které vyčkávavě postávaly hned u hranic zahrady; celé malé procesí se vzápětí vydalo směrem ke Condamine.

Restaurant, kam měli namířeno, byl jedním z mnoha malých podniků na široké ulici, strmě spadající z Monte Carla do čtvrti rozkládající se kolem nábřeží. Z okna, u něhož se po chvíli usadili, mohli pozorovat sytou modř přístavu, zasazeného do bujné zeleně předhůří: napravo monacký útes se siluetou středověkého kostela a zámku, nalevo terasy a věžičky herny. Vody zálivu protkávaly mihotavé paprsky světla, přicházejících ze zábavních lodí; kromě nich se na vlnách objevila – zrovna když jejich oběd vrcholil – majestátní jachta. Přestali věnovat pozornost hrášku a sledovali, jak se plavidlo blíží k přístavišti.

„Hrome, to jsou snad Dorsetovi!“ vykřikl Jack Stepney. Lord Hubert odložil monokl a přisvědčil: „Ano, je to Sabrina.“

„To už se vracejí? Chystali se strávit na Sicílii celý měsíc,“ poznamenala paní Fisherová.

Edith Whartonová

„Tipl bych si, že už toho měli dost: je tam všehovšudy jediný moderní hotel,“ řekl přezíravě pan Bry.

„Byl to nápad Neda Silvertona – ale chudáci Dorsetovi a Lily Bartová se museli strašně nudit,“ potřásla hlavou paní Fisherová a dodala tlumeným hlasem směrem k Seldenovi: „Jen doufám, že tam nedošlo k nějaké hádanci.“

„Nejbáječnější na tom je, že je slečna Bartová zase zpátky,“ pronesl svým vlídným, rozvázným způsobem lord Hubert; paní Bryová k tomu upřímně připojila: „Tak to s námi teď vévodkyně ráda povečeří, když tu bude Lily.“

„Vévodkyně ji nesmírně obdivuje: určitě ji nadchne, když se taková večere uspořádá,“ souhlasil lord Hubert s profesionální pohotovostí člověka, který je zvyklý těžit ze zprostředkování společenských kontaktů. Selden nad rychlou proměnou jeho způsobů užasl – najednou jako by měl před sebou obchodníka.

„Lily je tady obrovsky oblíbená,“ pokračovala paní Fisherová, stále ještě důvěrným tónem, k Seldenovi. „Vypadá o deset let mladší – ještě nikdy jí to tolik neslušelo jako teď. Lady Skiddawová ji v Cannes brala všude s sebou, a makedonská korunní princezna ji pozvala na týden do Cimiez. Lidé říkají, že to byl jeden z důvodů, proč Bertha tak rychle popohnala jachtu na Sicílii: sama totiž korunní princeznu nijak nezaujala, a tak nedokázala snášet pohled na Lilyin triumf.“

Selden neodpovídal. Dosud měl sice jakési mlhavé povědomí, že se slečna Bartová plaví s Dorsetovými někde ve Středomoří, ale nenapadlo ho, že by na ni mohl narazit na Riviéře, kde už sezona prakticky končila. Opřel se v křesle a mlčky si prohlížel svůj filigránský šálek s tureckou kávou; přitom se snažil utřídit si myšlenky a vyjasnit si, jak na něj zprávy o Lilyině blízkosti vlastně působí. Už

dříve si vypěstoval osobní odstup, který mu umožňoval – dokonce i v okamžicích emočního vypětí – vnímat a hodnotit vlastní pocity. Nyní byl upřímně překvapen, jaký zmatek a nepokoj v něm vyvolal pohled na Sabrinu. Měl důvod domnívat se, že ty tři měsíce intenzivní práce, jež následovaly poté, co prošel citovým otřesem a ztrátou iluzí, vymetly z jeho mysli všechny sentimentální představy. Pocit, který si naopak pěstoval, byla vděčnost za to, že unikl: byl jako cestovatel, který je rád, že vyvázl z nebezpečné situace, a zatím si ještě neuvědomuje rány, které přitom utrpěl. Nyní však bolest pocítil; došlo mu, že přece jen neunikl bez poranění.

O hodinu později, po boku paní Fisherové v zahradách Kasina, zkoušel najít nové argumenty, proč zapomenout na křivdu, jež se mu stala; opět převracel v hlavě, jaké riziko mu hrozilo, a on se mu vyhnul. Jeho známí se mezitím se rozešli s nerozhodností charakteristickou pro společenský život v Monte Carlu, kde dlouhé zahálčivé hodiny nabízejí nekonečné možnosti, jak je prolenošit. Lord Hubert Dacey se vzdálil, aby vyhledal vévodkyni z Beltshiru, neboť ho paní Bryová pověřila delikátním vyjednáváním, které by jim zaručilo přítomnost této dámy u večeře. Stepneyovi odjeli ve svém automobilu do Nice a pan Bry odešel, aby se zúčastnil závodu ve střelení na holuby; tato událost na chvíli zaměstnala jeho nejlepší dovednosti.

Paní Bryová, která měla sklon po jídle rudnout a špatně dýchat, se nechala moudře přesvědčit Carry Fisherovou, aby se vrátila do svého hotelu a hodinku si odpočinula; Selden se svou společnicí tak byli ponecháni jeden druhému a mohli se vydat se na procházku, vybízející k důvěrnostem. Chůzi brzy vyměnili za klidné posezení na lavičce ukryté ve spleti šlahounů růží a vavřínu, odkud mohli skrz

Edith Whartonová

mramorovou balustrádu pozorovat blyštivé, modré moře a ohnivé květy kaktusů, vyrážejících jako meteory z blízké skály. Zářivý vzduch kolem a vlídný stín jejich úkrytu sváděl k lenošení – a také ke kouření mnoha cigaret. Selden se poddal těmto svodům a strpěl i to, aby mu paní Fisherová převyprávěla celou řadu svých zážitků z poslední doby. Do ciziny se vydala s Bryovými v době, kdy celá „lepší společnost“ prchá před nevlídností newyorského jara. Bryovi, opojeni svým prvním úspěchem, dychtili po rozšiřování území své slávy; paní Fisherová považovala Riviéru za místo, které jim umožní snadné proniknutí do londýnské společnosti, a tak vedla jejich kroky právě sem. Ona sama měla okruh známých v každém hlavním městě; dokázala jej kolem sebe shromáždit i po své dlouhé nepřítomnosti a Bryovy provázela pečlivě rozšiřovaná pověst o jejich bohatství, takže se kolem nich rychle seskupil houf kosmopolitních hledačů radovánek.

„Ale tak snadno, jak jsem očekávala, to přece jen nejde,“ přiznala paní Fisherová upřímně. „Říká se, že každý, kdo má peníze, pronikne do společnosti lehce – ale spíš by se mělo říkat, že skoro každý. Londýnský trh je teď tak přeplněn Američany, že aby tam člověk pronikl, musí být buď velmi mazaný, nebo strašně výstřední. Bryovi nejsou ani jedno, ani druhé. S ním by to ještě šlo, kdyby ho nechala samotného: lidem se líbí jeho hantýrka i to jeho chvástání a hloupé kopance. Jenže Louisa to vždycky zkazí tím, jak se ho snaží potlačit a sebe nacpat do popředí. Kdyby zůstala taky přirozená – tlustá, primitivní a neotesaná –, bylo by všechno v pořádku. Jenže ona, jak potká někoho, kdo má vkus, začne se chovat povýšeně. Zkoušela to i na vévodkyni z Beltshiru a lady Skiddawovou – obě utekly. Dělán, co můžu, abych jí vysvětlila, co

dělá špatně – říkám jí pořád dokola: ‚Louiso, prostě jen zůstaňte svá!‘ –, ale ona to zkouší i na mě, tu svou nesmyslnou přetvářku! Myslím, že se chová nafoukaně i ve svém pokoji za zavřenými dveřmi!“

„A nejhorší na tom je,“ pokračovala po krátké odmlce, „že si ta ženská myslí, že je to moje chyba. Když se tu před šesti týdny objevili Dorsetovi a každý se začal točit kolem Lily Bartové, viděla jsem na Louise, že je přesvědčená, že kdyby měla za zadkem Lily, a ne mě, už by se touhle dobou bratříčkovala se všemi královskými rodinami. Vůbec si neuvědomuje, že je to Lilyina krása, co všechny kolem přitahuje: lord Hubert říká, že podle něj je Lily teď ještě hezčí, než když ji viděl před deseti lety v Aix. A to i tehdy sbírala jen samý obdiv: jeden bohatý italský princ se s ní chtěl oženit, jenže v kritický moment se tam objevil jeho pohledný nevlastní syn a Lily byla tak hloupá, že s ním flirtovala, právě když probíhaly přípravy sňatku s jeho otčímem. Pár lidí tehdy tvrdilo, že to ten mladík udělal schválně. Určitě si dokážete představit ten skandál: mezi oběma muži došlo k prudké hádce a lidi se začali na Lily dívat tak divně, že paní Penistonová musela sbalit věci a dokončit své léčení jinde. Ne že by to někdy pochopila: až dodneška si myslí, že jí Aix nesvědčilo, a to, že ji tam francouzští doktoři poslali, považuje za důkaz jejich neschopnosti. Jenže to je celá Lily, víte: pracuje tvrdě jako otrok na svém cíli, připraví si půdu k zasetí – ale pak, když by měla sklízet plody své práce, zaspí, anebo si vyjde na piknik.“

Paní Fisherová se odmlčela a v zamyšlení pohlížela na odlesky moře mezi kaktusovými květy. „Občas si myslím,“ dodala po chvíli, „že za to může její přelétavost, a někdy se mi zase zdá, že je to tím, že Lily ve svém nitru vlastně opovrhuje těmi věcmi, o které se tak snaží. A právě tohle

tajemství ji dělá tak zajímavou.“ Stočila zkoumavý pohled k Seldenovu nehybnému profilu a uzavřela svou promluvu s lehkým povzdechem: „Všechno, co k tomu můžu říct, je tohle: kéž by mi přenechala aspoň některou z těch příležitostí, které sama zahodila! Přála bych si třeba, abychom si teď mohly vyměnit místa: ona by mohla z Bryových vyrazit velmi mnoho, kdyby s nimi šikovně zacházela, a já už bych věděla, jak se postarat o George Dorseta, zatímco Bertha s Nedom Silvertonem si čtou Verlaina.“

Selden na protest vydal jakýsi zvuk, kterému však jeho společnice čelila ostrým, posměšným pohledem: „Pročpak předstírat, že nevíme, o co jde? Vždyť je všem jasné, kvůli čemu si ji Bertha vzala do ciziny. Když si Bertha chce užít příjemný čas, musí pro George zařídit nějaké rozptýlení. Nejdřív jsem si myslela, že Lily aspoň tentokrát sehraje svou hru dobře, ale už jsou mezi lidmi zvěsti, že Bertha žárlí na její úspěchy tady a v Cannes, a nedivila bych se, kdyby se jednoho dne rozešly ve zlém. Lily má jediné štěstí v tom, že ji Bertha nutně potřebuje – no ano, velmi nutně. Její románek se Silvertonem se pěkně rozjel: je tudíž zapotřebí zaměstnávat manžela, aby se jeho pozornost řádně rozptýlila. A musím říct, že Lily tohle zvládá moc dobře: George by se s ní oženil hned zítra, kdyby zjistil, jak je to s Berthou! Jenže – však ho znáte: je stejně slepý, jak je žárlivý. A samozřejmě, Lilyiným úkolem je udržovat ho v té jeho slepotě. Chytrá žena by si našla ten pravý moment, kdy mu strhnout pásku s očí, ale Lily není mazaná tímhle způsobem, a až se Georgeovi jednou otevrou oči, ona to pravděpodobně ještě zaonačí tak, aby mu zmizela z dohledu.“

Selden zahodil cigaretu. „Hrome, mám nejvyšší čas běžet na vlak!“ vykřikl s pohledem na hodinky; pak – jako odpověď na udivenou připomínku paní Fisherové „Cože?

Já předpokládala, že bydlíte v Monte!“ – zamumlal něco v tom smyslu, že se ubytoval v Nice.

„Nejhorší na tom je, že teď tak ignoruje ty Bryovy,“ zaslechl za sebou ještě nepodstatnou poznámku.

O deset minut později, v pokoji v horním patře hotelu, z něhož měl výhled na Kasino, horečně házel své věci do dvou cestovních brašen; portýr čekal venku, aby je odnesl do bryčky u vchodu. Po srázné bílé silnici to trvalo na nádraží, k odpolednímu rychlíku do Nice, jen chvíli. Teprve když byl bezpečně usazený v rohu prázdného povozu, vykřikl s pocitem opovržení vůči sobě samému: „U sta hromů, proč jen odtud takhle utíkám?!“

Bylo směšné prchat – jako nějaký citově labilní zbabělec – před poblouzněním, nad kterým přece už jeho rozum zvítězil! Jenže už stačil předat pokyny svým bankéřům, aby mu důležité obchodní dopisy posílali do Nice, kde na ně bude čekat. Už teď se zlobil sám na sebe, že opustil Monte Carlo, kde chtěl původně strávit celý týden, který mu zbýval do odplutí jeho lodi. Nyní by však bylo těžké změnit rozhodnutí a vrátit se, aniž by vypadal jako nedůsledný člověk – a to mu jeho hrdost nechtěla dovolit. V nejvnitřnějším koutě svého srdce však nelitoval, že se takto vyhnul pravděpodobnému setkání se slečnou Bartovou. I když se od ní už odstříhl, přece jen by na ni ještě nedokázal pohlízet jako na kteroukoli jinou ženu ze svého okolí; nestál o to, zjišťovat osobně, jaké by bylo vidět se s ní. Náhodné

setkání, anebo i jen opakované připomínání jejího jména, by opět zavedlo jeho myšlenky do kolejí, ze kterých už svým vlastním rozhodnutím vybědl, kdežto kdyby ji dokázal ze svého života zcela vyloučit, záplava rozličných nových dojmů – s nimiž by nebyla nijak spojená – by mu dříve nebo později dopřála, aby se od Lily a vzpomínek na ni zcela odloučil. I řeči paní Fisherové tomuto cíli napomáhaly, ale takový způsob léčby byl příliš nepříjemný, než aby si jej dobrovolně zvolil. Nejprve hodlal vyzkoušet mírnější léčebný postup. Selden si věřil, že je schopen postupně znovu nabýt střízlivého mínění o slečně Bartové; ovšem jen v tom případě, že ji neuvidí.

Na nádraží přijel brzy a k tomuto bodu svého uvažování dospěl dříve, než ho narůstající dav na nástupišti upozornil na to, že bude muset zapomenout na uchování svého soukromí; v příštím momentě něčí ruka otevřela dveře; Selden se otočil za zvukem a shledal, že se ocitl tváří v tvář osobě, před níž utíkal.

Slečna Bartová, rozpálená kvapným sestupem cestou k vlaku, stála v čele skupinky zahrnující dále Dorsetovy, mladého Silvertona a lorda Huberta Daceyho – ten už sotva stihl naskočit do vagonu a zahrnout Seldena výkřiky překvapení a vítání, než zapískal signál k odjezdu. Ukázalo se, že příchozí společnost spěchá do Nice, kam ji volá náhlé pozvání na večeři s vévodkyní z Beltshiru; počítají i s tím, že se podívají na vodní slavnost v zálivu. Celý program vznikl spontánně; cílem jejich improvizování bylo zabránit paní Bryové, aby vévodkyni ukořistila pro sebe.

Než mu se smíchem vylíčili svůj šikovný manévr, Selden měl čas strávit první dojem ze slečny Bartové, která se usadila proti němu a teď se tam vyjímala v jasném odpoledním světle. Nebyly to ještě ani celé tři měsíce, kdy se s ní

rozloučil na prahu skleníku Bryových, ale i tak zaznamenal malou změnu v jejím půvabu. Tehdy mu připadala její krása průzračná – jako by pod jejím povrchem mohl pozorovat záchvěvy samotné Lilyiny duše. Nyní se mu zdálo, jako by ten povrch už nebyl průhledný – jako by mezitím sevřel celou její bytost do pevné, oslnivé formy. Paní Fisherové se tato proměna jevila jako omládnutí. Seldenovi připadalo, jako by teplý proud mládí zchladl a zformoval se ve svůj definitivní tvar.

Cítil to i ze způsobu, jakým se na něj usmívala, a z pohotovosti, s jakou navázala přetrženou nit jejich známosti, přestože se tu setkali tak nečekaně: jako by tato nit nebyla přervána násilím, z něhož se on ještě ani nedokázal vzpamatovat. Lehkost a obratnost jejího chování ho znechutily; říkal si však, že je to jen bolest, která předchází konečnému uzdravení, po kterém toužil. Bude mu lépe, až vypudí i poslední kapku jedu ze své krve, přesvědčoval sám sebe. Už teď se cítil klidnější v její přítomnosti než dříve při pouhých myšlenkách na ni. Její řeč se všemi předpoklady, vynechávkami, nadcházkami i dlouhými oklikami, její zručnost a šikovnost, s jakou se snažila udržet rozhovor v bodě, odkud nebyly vidět žádné nevhodné záblesky minulosti, to vše svědčilo o tom, že od jejich posledního setkání měla mnoho příležitostí cvičit se v tomto umění. Dospěl k názoru, že konečně porozuměla sama sobě: zkrotila své rebelské puzení a přijala uniformní způsob sebeovládání, které nasadilo uzdu všem jejím vrtkavým sklonům – buď je v sobě uzamkla, anebo je přinutila sloužit jejím vlastním zájmům.

A ještě další věci uviděl v jejím chování: všiml si, jak dovedně se přizpůsobilo skrytým intrikám situace, ve které – ani přes všechny osvětlující narážky paní Fisherové – stále neměl úplně jasno. Teď už by paní Fisherová nemohla

slečnu Bartovou vinit z toho, že zanedbává své příležitosti! Seldenovu podrážděnému pozorování se zdálo, že si jich naopak hledí až příliš. Byla „dokonalá“ vůči všem přítomným: podřizovala se Berthině horlivé nadvládě, pozorně rozlišovala Dorsetovy nálady, Silvertonovi a Daceymu se snažila být vtipnou společnicí – Dacey, jak se zdálo, ji obdivoval už dlouho, kdežto mladý Silverton byl přehnaně zaujatý jenom sám sebou a ji podle všeho bral jako neurčitě překážející, rušivý element.

Jak tak Selden pozoroval všechny ty jemné odstíny jejího chování, jimiž se tak pohotově a důmyslně přizpůsobovala svému okolí, napadlo ho najednou, že situace v této společnosti musí být skutečně zoufalá, když Lily vyvíjí takové úsilí. Připadalo mu, jako by stála na pokraji nějaké propasti a snažila se udržovat rovnováhu – s jednou půvabnou nohou nakročenou kupředu, jako by si podvědomě dokazovala, že jí žádný pád nehrozí.

Na Anglické promenádě, kde si ho půl hodiny před obědem zabral pro sebe Ned Silverton, se Selden jen utvrdil ve svém dojmu o nejasné situaci v této společnosti. Silverton tonul v obrovské vlně pesimismu. Jak jen někdo může jet do takové zatracené díry, jako je Riviéra – každý, kdo má za mák soudnosti a na výběr celé Středomoří, se něčemu takovému vyhne! Proboha, cožpak může volba nějakého místa záviset na tom, jak tam umějí upéct jarní kuře? Zatraceně! Celá studie by se mohla napsat o diktatuře žaludku anebo o špatných játrech či nedostatku trávicích šťáv! To všechno může ovlivnit celý běh vesmíru, zastínit všechny ostatní věci kolem – chronická dyspepsie by měla být zařazena mezi zákonné důvody pro rozvod: ženin život může zničit manželova neschopnost strávit čerstvý chléb! Směšné? Ano, ale zároveň tragické jako většina absurdit. Nic není chmur-

nějšiho než tragédie, která nosí komickou masku... A kde tedy byl? Proč nechali Sicílii Sicílií a uháněli zpátky? Inu – zčásti nepochybně proto, že se slečna Bartová chtěla vrátit k bridži a parádě; k poezii je hluchá jako pařež – něco takového pro ni nemá význam ani na moři, ani na zemi! A tak samozřejmě přesvědčila Dorseta, že mu italská strava nedělá dobře. Ta by ho dokázala přimět, aby uvěřil všemu – VŠEMU! Jeho žena si toho je vědoma – ach ano, velice dobře! Ví úplně o všem! Jenže dokáže držet jazyk za zuby – a musí jej tak držet hodně často. Slečna Bartová je její důvěrná přítelkyně – takže paní Dorsetová proti ní nechce slyšet ani slovo. Jenom to uráží její ženskou hrdost – jsou zkrátka věci, na které si člověk nikdy nezvykne... Tohle všechno bylo ale důvěrné, ano? Á, tamhle už na ně z hotelové terasy mávají dámy – a Silverton se vydal napříč Promenádou; Selden zůstal stát a zamýšleně dokuřoval doutník.

Závěry, ke kterým dospěl, byly pak později téhož večera potvrzeny – přispěly k tomu některé z usvědčujících narážek, jež se uhnízdí v temnotě pochybující mysli. Selden se náhodně sešel s jedním známým, povečeřel s ním a – stále v jeho společnosti – se odebral na jasně osvětlenou Promenádu, kde množství hustě zalidněných teras přebíjelo svým jasným třpytnou temnotu vodní hladiny. Večer byl vlahý a svůdný. Na letním nebi zářily hvězdy. Na východě vycházel nad okrajem pobřeží pozdní měsíc a vysílal přes záliv jasné paprsky světla, jež však bledlo jako popel v narudlé záři osvětlených člunů. Promenádou, ozářenou lucernami, se nad bzučením davu nesly úryvky hudby, kterou zde vyhrávaly kapely, a ze ztemnělých zahrad sem doléhal šustot listoví. Mezi zahradami a terasami proudil zástup lidí. Karnevalová nálada davu byla patrná, jen se zdála být poněkud utlumená nastupující ochablostí společenské sezony.

Selden a jeho společník dlouho nemohli najít žádná neobsazená místa na některé z teras nad zálivem, a tak nějakou dobu korzovali v zástupu lidí, než konečně zahlédli šikovně umístěné volné židle u samého okraje terásky vyčnívající nad Promenádou. Byl odtamtud pěkný pohled na vody zálivu i třpytné mihotání člunů na jeho hladině; proud lidí na Promenádě se však Seldenovi zdál zajímavější podívanou než samotný výhled na moře. Poseděl se známým, ale po chvíli se mu i toto místo omrzelo; zvedl se a už sám vykročil pryč. Na prvním rohu zabočil do měsícem ozářené postranní uličky. Její hranici tvořily dlouhé zahradní zdi, přes které přepadaly větve stromů, a vytvářely tak na chodníku tmavé lemování. Temnou uličkou pomalu projížděla prázdná drožka; Selden najednou spatřil, jak se ze stínů na protější straně ulice vynořily dvě postavy, daly drožkáři znamení, aby zastavil, a odjely směrem k centru města. Když nastupovaly do drožky, dopadlo na ně světlo měsíce – a Selden poznal paní Dorsetovou a mladého Silvertona.

Pod nejbližší pouliční lucernou se podíval na hodinky; uviděl, že už je skoro jedenáct. Vydal se další boční ulicí – aby se vyhnul nejhustší koncentraci lidí na Promenádě – směrem k módnímu klubu, umístěnému na hlavní třídě.

V klubu zahlédl u jednoho z plně obsazených bakarátových stolků lorda Huberta Daceyho, jak sedí se svým obvyklým unaveným úsměvem před rychle mizící hromadou zlata. Když zmizela úplně, lord Hubert se s pokrčením ramen zvedl; připojil se k Seldenovi a vyšli spolu na opuštěnou terasu klubu. Nyní už bylo hodně po půlnoci a shluky lidí se vytrácely z okolních teras. I dlouhé řady červeně osvětlených člunů v přístavu se rozptylovaly, takže zátoku brzy ozařovalo už jen poklidné měsíční světlo.

Lord Hubert pohlédl na hodinky. „Proboha, já slíbil vévodkyni, že přijdu na večeři do Londýnského domu! Ale je po dvanácté, takže se už určitě všichni rozešli. Po pravdě, já se utrhl z té společnosti už odpoledne: venku byla taková skrumáž lidí, že jsem se ztratil – a pak jsem utekl sem, za svými hříchy. Měli zamluvená místa na jedné terase, ale tam celou dobu nevydrželi – to vévodkyně nikdy nedokáže. Ona a slečna Bartová šly pátrat po něčem, čemu ony samy říkají dobrodružství – no, snad se jim to podařilo!“ Chvilí mlčel a hledal cigaretu; pak pokračoval: „Slečna Bartová je vaše stará přítelkyně, že? Řekla mi to. – Ach, děkuji, nejspíš mi už žádná nezbyla.“ Zapálil si cigaretu, kterou mu Selden nabídl, a dodal svým líným způsobem: „Nic mi do toho samozřejmě není, ale já bych ji tedy vévodkyni nepředstavil. Je to okouzlující žena, ta vévodkyně, víte, a moje dobrá přítelkyně – ale poněkud volnějšího vychování.“

Selden to vyslechl bez komentáře, a tak se lord Hubert po několika tazích z cigarety opět ujal slova: „Jsou věci, které člověk nemůže říkat mladé dámě – ačkoli mladé dámy jsou dneska tak samostatné, že rozhodují samy za sebe; jenže v tomhle případě – já jsem také starý přítel, víte... a podle všeho tu není nikdo jiný, kdo by jí to řekl. Jak já to vidím, celá ta situace je trochu zmatená – ale bývala tu po ruce nějaká teta, ne? Taková mluvná, bezelstná osoba, co se dokázala tak dobře přenést přes propasti, které ani neviděla... Že je v New Yorku, říkáte? Aha. To je škoda, že je odtud New York tak daleko!“

Kapitola III.

Slečna Bartová se následujícího rána vynořila ze své kabiny – a zjistila, že je na palubě Sabriny sama. Židle s poduškami, vyčkávavě rozestavěné pod širokou plátěnou střešou, nenesly žádné známky toho, že by na nich někdo v poslední době seděl, a vzápětí se Lily od lodního číšníka dozvěděla, že paní Dorsetová se ještě vůbec neobjevila a pánové se – každý zvlášť – přeplavili na břeh, hned jak se nasnídali.

Lily se pohodlně opřela o bort lodi a s lenošivou rozkoší si vychutnávala pěknou vyhlídku. Na obloze nebyl ani mráček a slunce zalévalo moře i pobřeží čirým světlem. Purpurově zbarvené vlny zanechávaly u břehu ostré bílou linii pěny; o něco dále svítily na šedě zeleném pozadí olivovníků a eukalyptů hotely a vily; nejbzdalejší část obrazu tvořila jemně načrtnutá silueta hor, chvějící se v intenzivním slunečním svitu.

Jak krásné to bylo – a Lily krásu tolik milovala! Odjakživa měla pocit, že její cit pro krásu poněkud vynahrazuje jistou otupělost jiného druhu vnímání, na kterou nebyla tolik pyšná; v průběhu posledních tří měsíců si krásy kolem sebe vášnivě užívala. Pozvání Dorsetových, aby s nimi jela do ciziny, přišlo jako téměř zázračná úleva: zachránilo ji od drtivých starostí. V novém prostředí se Lily uměla proměňovat: dokázala odhodit problémy stranou, jakmile opustila místo, ve kterém vznikly; i pouhý přesun z jednoho místa na druhé jí přinášel zdání nejen odkladu, ale vlastně i vyřešení všech nesnází. Morální dilemata pro ni existovala jen tam, kde se zrodila. Nesnažila se je vědomě přehlížet nebo zahladit, ale jakmile se prostředí změnilo, tyto otázky zkrátka pozbývaly na reálnosti. V New Yorku by byla nemohla zůstat, aniž by zaplatila peníze, které dlužila Trenorovi; aby ten odporný dluh dala do pořádku, byla by si možná musela vzít Rosedalea. Báječná náhoda, která mezi ni a její závazky položila celý Atlantický oceán, je však odsunula z dohledu, jako by to byly jen milníky, kolem kterých už prošla.

Její pocit, že starosti zůstaly daleko za ní, jen podpořily ony dva měsíce na palubě Sabriny. Lily se ponořila do nového prostředí jako ryba do vody; díky němu v sobě našla staré ambice a obnovila své naděje do budoucna. Plavba samotná jí připadala jako romantické dobrodružství. Jména a podoba míst, která navštívili, se jí dotýkala jen vzdáleně; naslouchala Nedu Silverttonovi, který jim za měsíčního světla, když obeplouvali sicilské útesy, předčítal Theokrita, a nervy se jí vzrušeně zachvívaly, což jí jen utvrzovalo v přesvědčení, že její duševní schopnosti jsou na vysoké úrovni.

Týdny strávené v Cannes a Nice jí však přinesly ještě více potěšení. Prožívala pocity uspokojení z toho, že byla

opět vítána ve vysoké společnosti a že se tam velmi úspěšně uvedla; zase jednou byla „ta krásná slečna Bartová“, vyjímající se i v zajímavém žurnálu, zaznamenávajícím nejnovější kroky jejích kosmopolitních přátel, a všechny tyto prožitky zatačovaly do nejhlubších propastí paměti všední a primitivní potíže, kterým unikla.

Pokud ji vůbec kdy přepadlo pomyšlení na nějaké neznáze, které má před sebou, byla si jistá svou schopností překonat je. Prozatím se mohla právem pyšnit tím, jak šikovně se přizpůsobila poněkud choulostivým podmínkám. Měla své důvody domnívat se, že se stala nepostradatelnou jak pro svou hostitelku, tak i pro svého hostitele. Kdyby tak jen ještě přišla na nějaký korektní způsob, jak z dané situace vytěžít i nějaký finanční zisk, pak by na jejím nebi nebylo ani mráčku. Pravda však byla taková, že její zdroje byly – jako obvykle – nevkusně nízké; tuhle trapnou skutečnost ovšem nemohla dát Dorsetovi ani jeho ženě najevo. Nešlo ještě o krajní nouzi: stále byla schopná vyjít s tím málem, co měla, tak jak to dokázala tolikrát předtím, a pořád s nadějí, že se na ni konečně usměje štěstí a všechno se změní. Život byl veselý, krásný a snadný; byla přesvědčená, že v něm dokáže se ctí obstát.

Toho dopoledne měla domluvenou přesnídávku s vévodkyní z Beltshiru. Ve dvanáct hodin požádala, aby ji člun dopravil na břeh. Ještě předtím poslala komornou za paní Dorsetovou s dotazem, zda ji může navštívit; dostalo se jí však odpovědi, že její hostitelka je příliš unavená a pokouší se ještě usnout. Lily se domnívala, že zná důvod tohoto odmítnutí: na Berthu se totiž pozvání vévodkyně nevztahovalo, ačkoli se o to Lily oddaně pokoušela. Vévodkynina přízeň však nikdy nedbala na vnější nátlak – tato žena si hosty zvala, nebo je opomíjela, zcela podle své libosti. Nebyla to

Lilyina chyba, že komplikované způsoby paní Dorsetové nešly dohromady s nenuceným přístupem vévodkyně – ta o ní, jakkoli své pohnutky vysvětlovala jen zřídkka, řekla jen: „Je dost nudná, víte. Jediná osoba z vašich známých, která se mi líbí, je ten chlapík Bry – s tím je legrace!“ Lily věděla, že nemá význam na vévodkyni tlačit, a vlastně jí také dělalo dobře, že ona sama je – na rozdíl od svých přátel – vyznamenávána její přízní. Ostatně, Bertha skutečně začala být otravná, a to od té doby, co se věnovala poezii a Nedu Silvertonovi.

Celkem vzato bylo úlevné dostat se čas od času ze Sabriny pryč; přesnídávka s vévodkyní, zorganizovaná lordem Hubertem – na kterého bylo v tomto směru naprosté spolehnutí –, měla pro Lily ještě větší přitažlivost, když věděla, že se jí ostatní spolucestující nezúčastní. Dorset byl v poslední době čím dál morousovatější a nevypočitatelnější a Ned Silverton chodil s výrazem, jako by vyzýval na souboj celý vesmír.

Svoboda a lehkost, charakteristická pro schůzky s vévodkyní, byla po těchto složitostech osvěžující změnou. Odpoledne se Lily nechala zlákat i k návštěvě Kasina, do jehož hektického ovzduší se odebrala v průvodu svých společníků. Neměla v úmyslu hrát: její skromné finanční možnosti nabízely jen pramalou možnost dobrodružství. Bavilo ji však posadit se na pohovku a sledovat okolí za ochrannou hradbou zad vévodkyně, která se zatím u hráčského stolku pilně věnovala svým sázkám.

Jednotlivé místnosti byly přeplněny zevlujícími návštěvníky, kteří se v odpoledních hodinách tlačili mezi stolky podobně, jako se lidé v neděli mačkají před lví klecí ve zvěřinci. V neustálém proudu bylo těžké rozpoznat jednotlivé tváře, ale Lily nemohla přehlédnout paní Bryovou, která si

urputně klestila cestu, hned jak vstoupila do dveří. V širokém, volném pruhu, který za sebou zanechávala, poskakovala křehká postavička paní Fisherové; připomínala malý člun za zádí remorkéru. Když ji obě ženy míjely, paní Bryová proplula kolem, očividně ve snaze dosáhnout nějakého určitého cíle, ale paní Fisherová se od ní odpoutala a přistála po Lilyině boku.

„Že se mi ztratí?“ reagovala na Lilyinu starostlivou poznámku s pohledem na vzdalující se záda paní Bryové. „Řekla bych, že je to jedno – já už jsem ji beztak ztratila!“ Když Lily překvapeně vyjekla, doplnila: „Dneska ráno jsme se strašně pohádaly. Určitě víte, že jí vévodkyně odřekla včerejší večeři, a Louisa si myslí, že je to moje vina – moje neschopnost věci zařídit. Nejhorší na tom bylo, že to odřeknutí – pouhé slovo po telefonu! – přišlo natolik pozdě, že se za tu večeři už stejně muselo zaplatit – a to víte, Beccassin si dal záležet, aby všechno započítal – však do něj předtím pořád hučeli, že k němu přijde sama vévodkyně!“ Paní Fisherová si při té vzpomínce dopřála krátké zasmání. „Zaplatit za něco, co nedostala, to Louisu pořádně žere: nedokážu ji přesvědčit, že to je jeden z nezbytných, přípravných krůčků k tomu, aby později dostala, zač neplatila. A protože jsem byla po ruce, když si potřebovala do něčeho kopnout, kopla do mě – nebo mě spíš zadupala do země!“

Lily zamumlala soustrastná slůvka. Soucit byl pro ni přirozený, a tak bez rozmýšlení nabídla paní Fisherové svou pomoc.

„Jestli pro vás můžu něco udělat – jestli je to jen otázka setkání s vévodkyní... Slyšela jsem ji říkat, že jí pan Bry připadá zábavný –“

Paní Fisherová ji však zarazila rázným gestem: „Drahoušku, mám svou hrdost! Na svoje organizační schopnosti jsem

pyšná, a jestliže jsem vévodkyni nedokázala pro Louisu Bryovou získat sama, pak nemůžu vaše schopnosti vydávat za své. A už jsem udělala konečný krok: odjízdim dnes večer do Paříže s Gormerovými. Ti jsou ještě v prvotním stádiu: italský princ je v jejich očích mnohem víc než pouhý princ, a oni se i k jeho kurýrovi málem chovají jako k princí, a tak můj úkol teď bude chránit je před takovým přeháněním.“ Znovu se zasmála při tom pomyšlení. „Ale než odjedu, chci ještě napsat poslední vůli – chci vám odkázat Bryovy.“

„Mně?“ Slečna Bartová zvolila stejně pobavenou notu. „Je to od vás krásné, že na mě myslíte, má drahá, ale já opravdu –“

„Jste už vskutku tak dobře zaopatřena, že odmítáte mou nabídku?“ otázala se paní Fisherová a zabodla přitom do Lily ostrý pohled.

Lilyina tvář pomalu nachověla. „Myslela jsem tím, že Bryovi by to takhle určitě nechtěli...“

Paní Fisherová z ní nespouštěla neústupný zrak, ještě chvíli se pásala na jejích rozpacích a pak ji opravila: „Po pravdě jste tím myslela, že jste Bryovy nehorázně urážela svou nevšímavostí – a že je vám jasné, že jsou si toho vědomi –“

„Carry!“

„Ale ano, v některých věcech Louisa prokazuje velkou bystrost. Škoda že jste nikdy nezařídila, aby se dostali aspoň jednou na Sabrinu – zejména tehdy, když tam byli příslušníci královské rodiny! Nu, ještě však není úplně pozdě,“ dokončila vážně. „Ještě není pozdě ani pro vás, ani pro ně.“

Lily se usmála. „Zůstaňte tu, a já zařídím, aby s nimi vévodkyně povečeřela.“

„Nemůžu zůstat – Gormerovi už mi zaplatili lůžkový vůz,“ odvětila paní Fisherová prostě. „Ale i tak to s vévodkyní domluvte.“

Lilyin úsměv znovu přešel do krátkého zasmání: neodbytnost paní Fisherové jí začala připadat nemístná. „Je mi líto, že jsem se k Bryovým chovala tak přezíravě –“ začala.

„Ach, tady nejde o Bryovy, ale o vás,“ přerušila ji paní Fisherová úsečně. Na okamžik se odmlčela, pak se naklonila dopředu a dodala tlumeným hlasem: „Jak víte, včera jsme všichni jeli do Nice, a vévodkyně nám pak odřekla tu večeři. Celý ten plán byl Louisin nápad – řekla jsem jí, co si o tom myslím.“

Slečna Bartová přikývla. „Ano – zahlédla jsem vás na nádraží.“

„Nu, a jeden člověk, který cestoval s vámi a Georgem Dorsetem ve voze – ten ohavný mrňavý Dabham, co píše ‚Společenské zprávy z Riviéry‘ –, s námi v Nice večerel. Každému teď vykládá, že jste se s Dorsetem vraceli po půlnoci sami.“

„Sami? Když tam byl s námi?“ Lily se rozesmála, ale smích ji pod upřeným pohledem paní Fisherové rychle přešel. „My jsme opravdu jeli zpátky sami – pokud je to vážně tak strašná věc! Jenomže čí vinou to bylo?! Vévodkyně zůstávala na noc v Cimiez s korunní princeznou; Bertha se na slavnosti nudila a odešla brzy pryč se slibem, že se pak s námi sejde na nádraží. My jsme tam byli včas, ale ona ne – ona vůbec nepřišla!“

Slečna Bartová pronesla své vysvětlení tónem, jakým mluví ten, kdo je přesvědčen, že dané skutečnosti jeho jednání naprosto ospravedlňují. Paní Fisherovou však, jak se zdálo, její obhajoba nijak zvlášť nezaujala: vypadala, jako by pustila ze zřetele účast své přítelkyně v této příhodě. To, co přitáhlo její pozornost, byla jiná věc: „Říkáte, že se Bertha vůbec neukázala? Jak se pak ale, propána, dostala zpátky na lod?“

„Nu, podle všeho dalším vlakem – aspoň si to myslím; kvůli té slavnosti vypravili dva vlaky navíc. V každém případě bezpečně vím, že je v pořádku na jachtě, ačkoli jsem ji dnes ještě neviděla – ale, jak vidíte, moje vina to nebyla.“

„Nebyla to vaše vina, že se Bertha neobjevila? Inu, drahoušku, přejte si jen, abyste za to nemusela jednou zaplatit!“ Paní Fisherová se zvedla – zahlédla paní Bryovou, jak si k ní klestí cestu. „Tamhle je Louisa – budu muset jít. Ale ano, naoko jsme spolu docela zadobře – jdeme spolu na oběd. I když ve skutečnosti jsem to já, kdo by měl být podle ní sežrán,“ vysvětlila. S posledním stiskem ruky ještě dodala: „Nezapomeňte, přenechávám vám ji; váhá teď, co dál, a je připravena pustit si vás k tělu.“

Lily dumala nad rozhovorem a rozloučením s paní Fisherovou ještě cestou z Kasina. Než odtamtud odešla, učinila první krůček k znovunastolení přívětivějšího vztahu s paní Bryovou. Přátelské přiblížení, neurčité zamumlání, že se musí vídat častěji, narážka na to, že nejbližší budoucnost podle všeho zahrne jak vévodkyni, tak i Sabrinu – jak snadno to všechno jde udělat, když člověk ví, jak na to! Lily žasla sama nad sebou, jak lehce to dokázala; divila se také – a nikoli poprvé –, proč těchto svých schopností nevyužívá častěji, když už je má. Jenže někdy zapomínala, a jindy – snad proto, že se cítila povýšená? Ať už to bylo jakkoli, dnes si matně uvědomovala, že právě teď nemá být nač hrdá: klesla dokonce tak hluboko, že navrhla lordu Hubertovi Daceyemu, na kterého narazila na schodišti Kasina, že by měl přece jen přimět vévodkyni ke společné večeři s Bryovým, když si ona vezme na starost, aby byli pozváni na Sabrinu. Lord Hubert přislíbil svou pomoc s ochotou, na niž se mohla kdykoli spolehnout: to byl z jeho strany jediný způsob, jakým jí připomínal, že kdysi byl ochoten udělat

pro ni ještě mnohem více. Krátce řečeno, cesta, po níž kráčela, se před ní uhlazovala; i tak v ní ale přetrvával jakýsi neurčitý neklid. Uvažovala, zda jej vyvolalo nečekané setkání se Seldenem. Dospěla k názoru, že nikoli – časový odstup a všechny změny, které se mezitím udály, ho podle všeho už musely odsunout do bezpečné vzdálenosti. To, jak nečekaně unikla svým starostem a změnila na chvíli svůj život, zapudilo minulost tak dokonale, že i Selden – součást této minulosti – získal nádech neskutečné postavy. Kromě toho jí nyní dal jasně najevo, že už se nesetkají – že do Nice zavítal na den či dva a už je vlastně jednou nohou na příští lodi, která ho odveze domů. Ne – tato část její minulosti se jenom na chvílku vynořila nad hladinu současných událostí, a teď už zase klesá pod povrch, třebaže Lilyina nejistota a obavy jaksi přetrvávají.

Tyto pocity se ještě prohloubily, když uviděla, jak po schodišti hotelu Paris sestupuje George Dorset a míří přes náměstí přímo k ní. Původně měla v úmyslu seběhnout do přístavu a vrátit se na jachtu. Teď ji však opanovala náhlá jistota, že se ještě předtím musí cosi stát.

„Kam jdete? Projdeme se trochu?“ vyhrkl a druhou otázku vyslovil dřív, než stačila odpovédět na tu první. Nečekal však na odpověď a vedl ji bez dalších slov přímo k níže položeným zahradám, v tuhle dobu skoro vyliďněným.

Lily na něm ihned rozpoznala příznaky obrovské nervozity. Oči měl zapadlé a pokožku obličeje odulou a olověně bledou; nepravidelné obočí a dlouhý rezavý knír se od ní výrazně odrážely a dodávaly mu mrzutého výrazu. Jeho vzhled představoval nezvyklou směs opotřebovanosti a strach nahánějící divokosti.

Šel po jejím boku beze slova, krátkými rychlými kroky, dokud nedorazili k zarostlým svahům na východ od Kasina.

Teprve tam se zastavil, obrátil se k ní a vyštěkl otázku: „Viděla jste Berthu?“

„Ne – když jsem opouštěla jachtu, ještě nebyla vzhůru.“

Vyslechl to a vyrazil ze sebe smích, který připomínal zadrnčení rozbitých hodin. „Ještě nebyla vzhůru? A šla vůbec spát? Jestlipak víte, v kolik hodin se dostala na palubu? Až v sedm ráno!“ vykřikl.

„V sedm?“ zarazila se Lily. „A co se stalo – nějaká nehoda vlaku, nebo snad...?“

Znovu se zasmál. „Vlak prý jim ujel – všechny vlaky! –, a tak museli zpátky drožkou.“

„Nu a?“ Zaváhala – uvědomila si najednou, jak nicotná je tahle omluva pro všechny ty uplynulé hodiny.

„Prý hned nemohli sehnat povoz – v takovou noční hodinu, chápete,“ vysvětloval tónem, který málem budil dojem, že svou manželku omlouvá, „a když se jim to konečně podařilo, byla to taková ubohá drožka – kůň byl chromý!“

„To muselo být opravdu mrzuté,“ ujišťovala ho přehnaně, jelikož ji znervózňovalo, jak málo tomu ve skutečnosti opravdu věří. Po chvíli ještě dodala: „Je mi to tak líto – ale myslíte, že jsme na ně měli čekat?“

„Čekat na drožku s jedním koněm? Sotva by uvezla nás čtyři, ne?“

Postavila se k tomu jediným možným způsobem: roze-smála se ve snaze postavit celou historku do humornějšího světla. „Máte pravdu, bylo by to poněkud nepohodlné: museli bychom se střídat a každý by chvíli musel jít kus pěšky. Ale možná by bylo pěkné vidět východ slunce.“

„Ano: východ slunce byl pěkný,“ přikývl.

„Byl? Takže vy jste jej viděl?“

„Díval jsem se z paluby, ano. Čekal jsem na ně.“

„Přirozeně – musel jste si dělat starosti. Proč jste mě nezavolal? Mohli jsme držet hlídku spolu.“

Zůstal mlčky stát a popotahoval si hubenou rukou knírek. „Nemyslím, že byste opravdu stála o rozuzlení téhle příhody,“ řekl nakonec chmurně.

„Rozuzlení – není to příliš pompézní výraz pro takovou malou nehodu? Koneckonců, nejhorší na celé věci je nejspíš velká únava, ale touhle dobou se z ní Bertha už asi vyspala.“

Vyslovila svou poznámku statečně, ačkoli si v téže chvíli uvědomila její zbytečnost – stačil jediný pohled do jeho nešťastných očí.

„Neříkejte – neříkejte!“ vyrazil bolestný výkřik jako dítě; a zatímco Lily cosi drmolila, aby vyjádřila svou účast a zároveň přesvědčení, že o nic nejde, Dorset dopadl na lavičku poblíž místa, kde se zastavili, a dal volný průchod veškeré hořkosti svého nitra.

Byl to hrozná chvíle; v jejím průběhu jako by se Lily scvrkávala a sesychala jako květina v žáru. Měla pocit, že jí oční víčka sežehlo nějaké oslňující světlo. Ne že by snad nikdy předtím nezažila výstražné náznaky a předzvěsti takového výlevu – za ty tři měsíce společného života se tu a tam na povrchu ukázaly trhliny, které udržovaly její obavy z podobného vzednutí stále v pohotovosti. Přicházely okamžiky, kdy jejich situace – přes veškerou snahu jevit se přátelsky – připomínala spíš vratký vůz, tažený nezkratnými koňmi po hrbolaté silnici, zatímco Lily se choulila uvnitř s vědomím, že koňský postroj potřebuje vyspravit, a ve strachu čekala, co povolí první.

Teď tedy povolilo všechno najednou – bylo ostatně s podivem, že to šílené uspořádání vydrželo tak dlouho. Připadalo jí, že není jen pouhým svědkem a pozorovatelkou celého krachu, ale že je do něj vtažena jako jeden z jeho účastníků: tento pocit v ní posiloval způsob, jakým se na ni